

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obvezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA / YEAR: II

SARAJEVO, 21. 2. 2013.

BROJ/ NUMBER: 1

Strukturne poslovne statistike – preliminarni rezultati

Varijable i indikatori za poduzeća za 2011.godinu

Structural Business Statistics – preliminary results

Variables and indicators of enterprises, 2011

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje priopćenje o godišnjim strukturno poslovnim statistikama (SPS) za veći dio gospodarstva Bosne i Hercegovine.

Priopćenje sadrži osnovne strukturne varijable i indikatore koji su rezultat redovnog „Godišnjeg strukturnog poslovnog statističkog istraživanja za poduzeća-SPS“ koje su zajednički provele statističke institucije u Bosni i Hercegovini (Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku FBiH i Republički zavod za statistiku RS-a) sukladno važećim standardima EU u ovoj oblasti statistike.

Istraživanjem su obuhvaćena poduzeća, ali ne i poduzetnici. Dalji razvoj strukturnih poslovnih statistika će ići u pravcu potpunog obuhvata svih djelatnosti poslovne ekonomije i svih jedinica koje se bave tržišnom proizvodnjom.

SPS istraživanjem za 2011. godinu obuhvaćeno je 24.128 aktivnih poduzeća sa ukupno 385.405 zaposlenih osoba. Od ukupnog broja poduzeća obuhvaćenih ovim istraživanjem najveći broj poduzeća je iz područja Trgovine i iznosi 11.244 (46,6%), zatim iz Industrijskih djelatnosti 5 607 (23,2%), Usluga 4 934 (20,4%) i Građevinarstva 2 343 (9,7%).

Struktura zaposlenih pokazuje da je najveći dio zaposlenih angažiran u Industrijskim djelatnostima (područja B, C, D i E) i iznosi 45,5%, zatim u Trgovini 27,7%, te Uslugama 17,8% i Građevinarstvu 9,0%. Slična struktura je i kada se posmatra učešće djelatnosti u stvaranju dodane vrijednosti po faktorskim troškovima, gdje su Industrijske djelatnosti sudjelovale sa 44,3%, Trgovina s 26,1%, Usluge s 22,2% i Građevinarstvo sa 7,4%.

Posmatrano po veličini poduzeća, kod Industrijskih djelatnosti, Građevinarstva i Usluga najveće učešće (50% i više) u svim varijablama imaju srednja i velika poduzeća, dok u području Trgovine najveće učešće imaju mala poduzeća.

Konačni rezultati će biti objavljeni u tematskom biltenu u narednom razdoblju.

Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina published first release on the annual Structural Business Statistics (SBS) for most part of the economy of Bosnia and Herzegovina.

First release contains main structural variables and indicators resulting from the regular "Annual Structural Business survey for enterprises-SBS," which was conducted by the statistical institutions of Bosnia and Herzegovina (Agency for Statistics of BiH, Institute for Statistics of Federation of BiH and Institute for Statistics of Republika Srpska) in accordance with applicable EU standards in this field of statistics.

The survey covered enterprises, but not entrepreneurs. Further development of structural business statistics will go in the direction of full coverage of all business activities and all units engaged in market production.

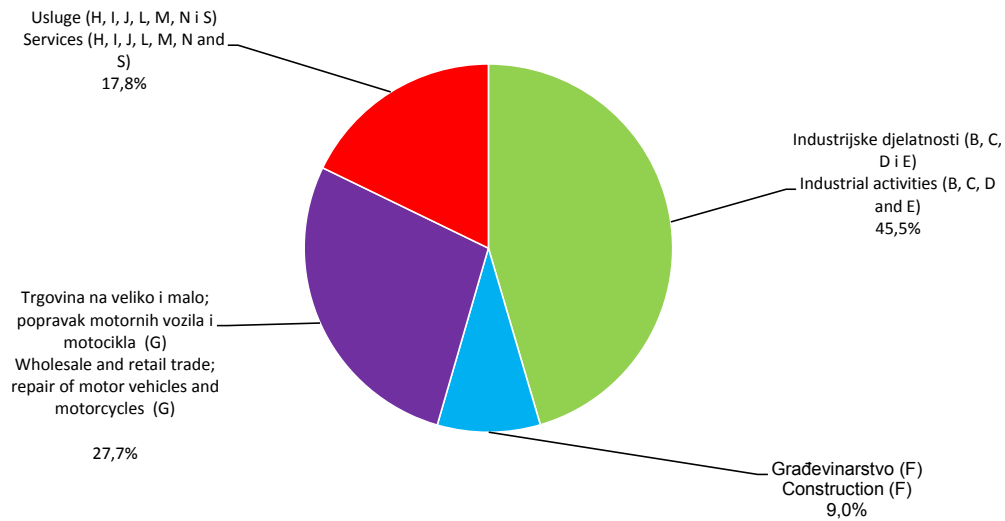
SBS survey covered 24 128 active enterprises with total of 385 405 persons employed in 2011. Of the total number of enterprises covered by this survey, the largest number of enterprises was in Trade and was 11 244 (46.6%), then in Industrial activities 5 607 (23.2%), Services 4 934 (20.4%) and Construction 2 343 (9.7%).

Employment structure shows that the largest part of persons employed were engaged in the Industrial activities (Sections B, C, D and E) and was 45.5%, then 27.7% in Trade, Services 17.8% and Construction 9.0%. Similar structure is when we observe share of activities in creating of value added by factor costs, where the Industrial activities had a share of 44.3%, Trade 26.1%, Services 22.2% and Construction 7.4%.

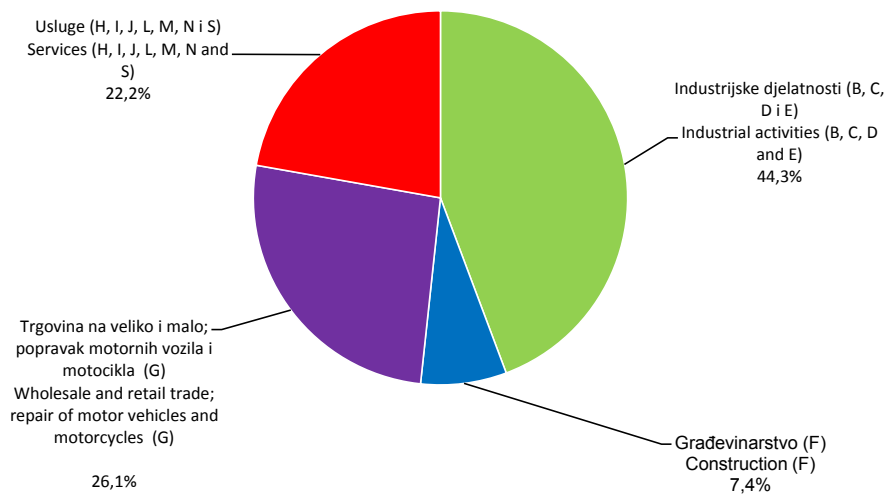
Observed by size of enterprise, in Industrial activities, Construction and Services the largest share of all variables (50% and more) have medium and large enterprises, while in the Trade the largest share have small enterprises.

Final results will be published in a thematic bulletin in the next period.

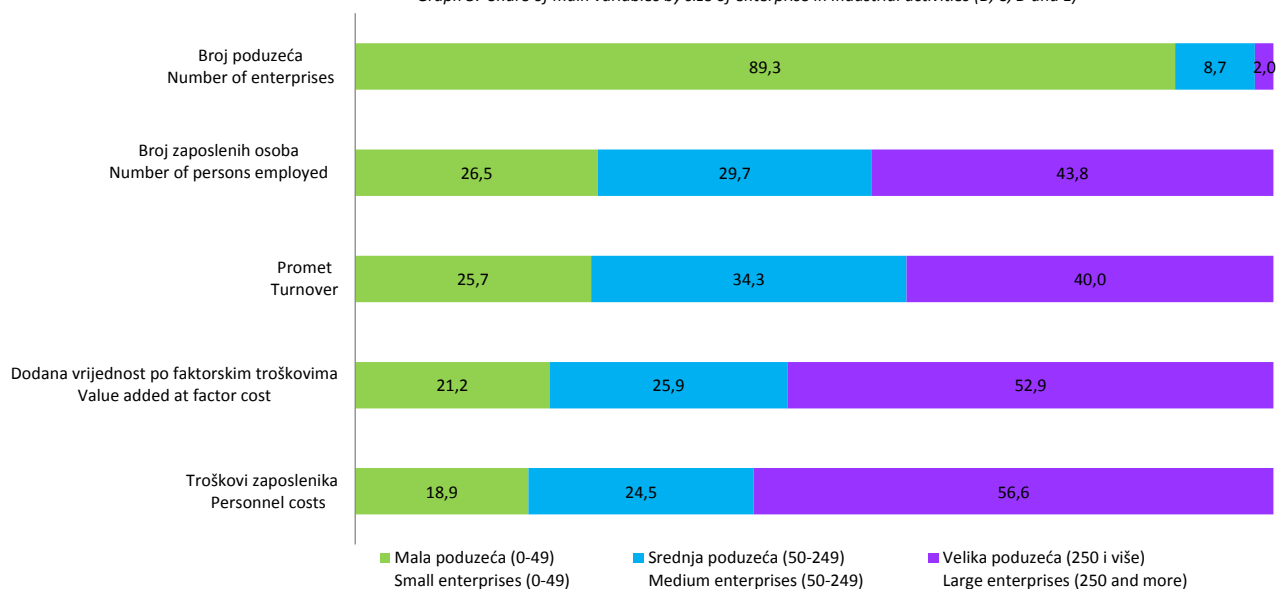
Grafikon 1. Učesće broja zaposlenih u ukupno obuhvaćenim djelatnostima
Graph 1. Share of number of persons employed in total of covered activities

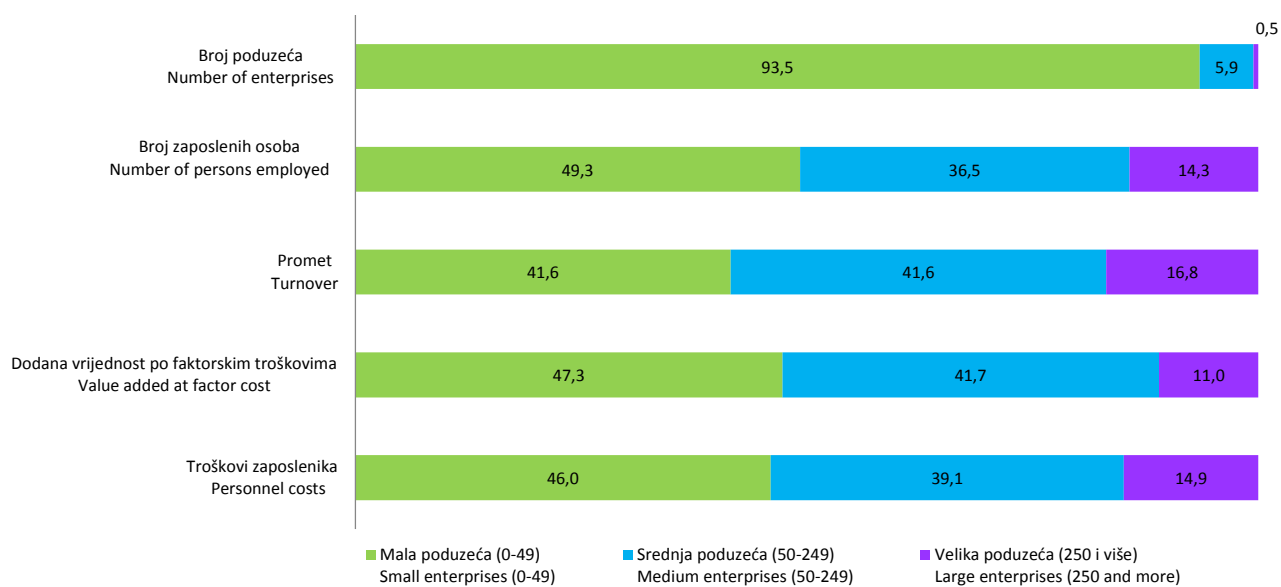
Grafikon 2. Učesće dodane vrijednosti po faktorskim troškovima u ukupno obuhvaćenim djelatnostima
Graph 2. Share of value added at factor cost in total of covered activities

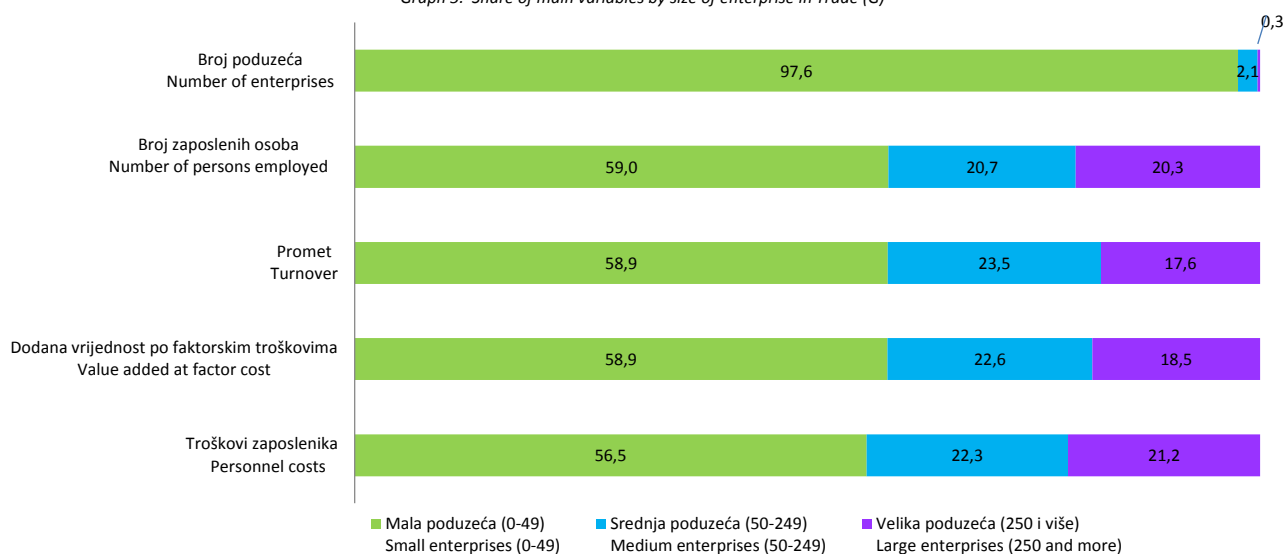
Grafikon 3. Učešće osnovnih varijabli prema veličini poduzeća u Industrijskim djelatnostima (B, C, D i E)
 Graph 3. Share of main variables by size of enterprise in Industrial activities (B, C, D and E)

Grafikon 4. Učešće osnovnih varijabli prema veličini poduzeća u Građevinarstvu (F)
 Graph 4. Share of main variables by size of enterprise in Construction (F)

Grafikon 5. Učešće osnovnih varijabli prema veličini poduzeća u Trgovini (G)
 Graph 5. Share of main variables by size of enterprise in Trade (G)

Grafikon 6. Učešće osnovnih varijabli prema veličini poduzeća u Uslugama (Područja H, I, J, L, M, N i S)
 Graph 6. Share of main variables by size of enterprise in Services (Section H, I, J, L, M, N and S)

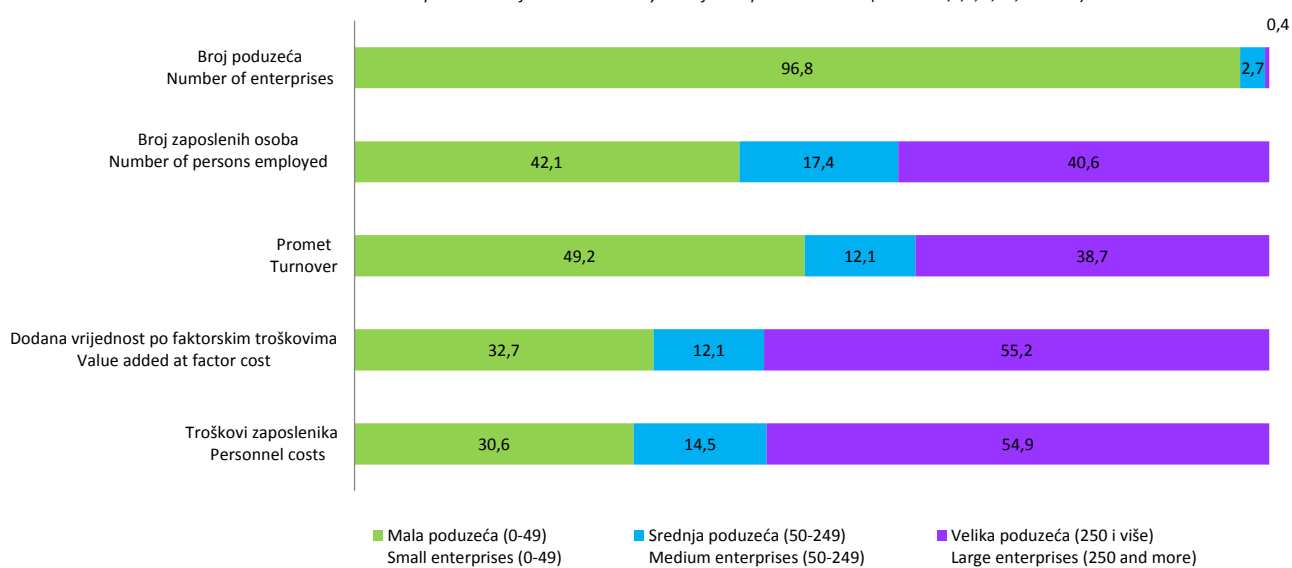

Tabela 1. Varijable - Osnovne strukturalne poslovne varijable prema području djelatnosti i veličini poduzeća, 2011.

Table 1. Variables - Basic structural business variables, according to Section of activity and size of enterprise, 2011

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet <i>Turnover</i>	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima <i>Value added at factor cost</i>	Troškovi zaposlenika ¹⁾ <i>Personnel costs¹⁾</i>	KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Sections of activity
UKUPNO OBUHVAĆENE DJELATNOSTI	24.128	385.405	50.666.694	10.618.269	5.832.069	TOTAL OF COVERED ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	22.947	155.335	22.953.516	3.769.317	1.876.941	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	1.002	98.816	13.803.392	2.459.351	1.338.596	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	179	131.254	13.909.786	4.389.602	2.616.532	Large enterprises (250 and more)
UKUPNO INDUSTRIJSKE DJELATNOSTI (B, C, D i E)	5.607	175.167	17.958.866	4.702.235	2.832.412	TOTAL OF INDUSTRIAL ACTIVITIES (B, C, D and E)
Mala poduzeća (0-49)	5.007	46.345	4.614.886	995.110	534.880	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	487	52.108	6.167.333	1.219.091	694.382	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	114	76.714	7.176.647	2.488.034	1.603.150	Large enterprises (250 and more)
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	223	19.291	952.103	546.406	448.659	B MINING AND QUARRYING
Mala poduzeća (0-49)	197	1.563	98.266	32.314	18.548	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	14	1.590	99.917	51.125	29.071	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	12	16.138	753.920	462.967	401.040	Large enterprises (250 and more)
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4.904	126.088	13.420.996	2.844.741	1.621.004	C MANUFACTURING
Mala poduzeća (0-49)	4.424	40.215	3.676.690	847.646	443.214	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	398	43.398	5.602.642	988.297	533.874	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	82	42.475	4.141.664	1.008.798	643.915	Large enterprises (250 and more)
D PROIZVODNJA I OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	137	16.989	2.837.400	1.011.318	532.485	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY
Mala poduzeća (0-49)	112	620	485.963	19.188	13.204	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	10	1.102	157.745	38.710	26.305	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	15	15.267	2.193.692	953.420	492.976	Large enterprises (250 and more)
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	344	12.799	748.367	299.770	230.264	E WATER SUPPLY; SEWERAGE, WASTE MANAGEMENT AND REMEDIATION ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	274	3.946	353.968	95.963	59.914	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	65	6.018	307.028	140.959	105.132	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	5	2.834	87.372	62.848	65.219	Large enterprises (250 and more)
F GRAĐEVINARSTVO	2.343	34.809	2.673.156	787.658	411.393	F CONSTRUCTION
Mala poduzeća (0-49)	2.191	17.152	1.111.352	372.583	189.255	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	139	12.693	1.111.550	328.433	160.856	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	13	4.964	450.254	86.643	61.282	Large enterprises (250 and more)
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	11.244	106.763	25.279.396	2.770.259	1.393.618	G WHOLESALE AND RETAIL TRADE; REPAIR OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES
Mala poduzeća (0-49)	10.972	62.943	14.886.095	1.630.337	787.830	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	241	22.100	5.949.030	626.788	310.091	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	32	21.720	4.444.271	513.134	295.697	Large enterprises (250 and more)

Tabela 1. Varijable - Osnovne strukturno poslovne varijable prema području djelatnosti i veličini poduzeća, 2011. (nastavak)
Table 1. Variables - Basic structural business variables, according to Section of activity and size of enterprise, 2011 (continued)

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet <i>Turnover</i>	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima <i>Value added at factor cost</i>	Troškovi zaposlenika ¹⁾ <i>Personnel costs¹⁾</i>	KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Sections of activity
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1.970	31.776	2.067.065	754.117	516.604	H TRANSPORTATION AND STORAGE
Mala poduzeća (0-49)	1.912	11.435	1.400.340	322.935	131.968	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	48	3.961	276.673	91.089	54.725	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	10	16.380	390.052	340.093	329.911	Large enterprises (250 and more)
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)	737	7.488	257.798	109.108	82.877	I ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	714	5.269	181.832	66.711	55.421	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	23	2.219	75.967	42.397	27.456	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	Large enterprises (250 and more)
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE ²⁾	589	15.169	1.800.255	1.126.732	395.121	J INFORMATION AND COMMUNICATION ²⁾
Mala poduzeća (0-49)	566	4.076	288.680	132.606	65.088	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	16	1.737	108.206	60.387	27.103	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	7	9.356	1.403.369	933.739	302.930	Large enterprises (250 and more)
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	350	2.327	144.905	132.057	40.723	L REAL ESTATE ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	341	1.708	125.143	103.673	24.680	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	9	619	19.762	28.384	16.043	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	Large enterprises (250 and more)
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI ²⁾	310	2.315	87.157	49.824	42.818	M PROFESSIONAL, SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES ²⁾
Mala poduzeća (0-49)	302	1.756	71.394	37.204	30.356	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	8	559	15.764	12.620	12.462	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	Large enterprises (250 and more)
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI ²⁾	668	7.930	278.401	149.012	91.516	N ADMINISTRATIVE AND SUPPORT SERVICE ACTIVITIES ²⁾
Mala poduzeća (0-49)	638	3.402	170.431	82.218	40.922	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	26	2.409	62.777	38.834	27.031	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	4	2.119	45.192	27.959	23.562	Large enterprises (250 and more)
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI ²⁾	309	1.661	119.695	37.266	24.989	S OTHER SERVICE ACTIVITIES ²⁾
Mala poduzeća (0-49)	304	1.249	103.364	25.938	16.542	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	5	412	16.331	11.328	8.447	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	Large enterprises (250 and more)

¹⁾ Troškovi zaposlenika obuhvaćaju troškove samo onih lica koja su na platnom spisku poduzeća. Nisu obuhvaćene sve zaposlene osobe. Detaljnije pogledati u Metodološkim objašnjenjima.

¹⁾ *Personnel costs include the costs of only those persons who are on the payroll of the enterprise. Not cover all persons employed. For details see Notes on Methodology.*

²⁾ Nisu obuhvaćene sve djelatnosti iz naznačenih područja. Obuhvat je prikazan u Metodološkim objašnjenjima.

²⁾ *All activities from marked sections are not covered. Coverage is shown in Notes on Methodology.*

Tabela 2. Indikatori - Osnovni strukturno poslovni indikatori prema području djelatnosti i prema veličini poduzeća, 2011.

Table 2. Indicators - Basic structural business indicators, according to Section of activity and size of enterprise, 2011

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Promet po zaposlenoj osobi (KM) <i>Turnover per person employed (KM)</i>	Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi (KM) <i>Value added per person employed (KM)</i>	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%) <i>Percent of value added on production value (%)</i>	Prosječni troškovi rada po zaposleniku (KM) <i>Average personnel costs per employee (KM)</i>	Bruto operativna stopa (%) <i>Gross operating rate (%)</i>	KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Sections of activity
UKUPNO OBUHVACENE DJELATNOSTI	131.463	27.551	37,8	15.158	9,4	TOTAL OF COVERED ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	147.768	24.266	40,1	12.131	8,2	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	139.687	24.888	28,2	13.551	8,1	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	105.976	33.444	44,2	19.935	12,7	Large enterprises (250 and more)
UKUPNO INDUSTRIJSKE DJELATNOSTI (B, C, D i E)	102.524	26.844	29,1	16.194	10,4	TOTAL OF INDUSTRIAL ACTIVITIES (B, C, D and E)
Mala poduzeća (0-49)	99.577	21.472	28,4	11.604	10,0	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	118.357	23.396	20,7	13.329	8,5	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	93.550	32.432	36,9	20.898	12,3	Large enterprises (250 and more)
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	49.354	28.324	56,7	23.267	10,3	B MINING AND QUARRYING
Mala poduzeća (0-49)	62.856	20.670	34,1	11.928	14,0	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	62.841	32.154	48,5	18.284	22,1	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	46.717	28.688	60,7	24.851	8,2	Large enterprises (250 and more)
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	106.442	22.562	22,9	12.882	9,1	C MANUFACTURING
Mala poduzeća (0-49)	91.426	21.078	27,5	11.087	11,0	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	129.099	22.773	18,6	12.305	8,1	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	97.508	23.750	24,9	15.160	8,8	Large enterprises (250 and more)
D PROIZVODNJA I OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	167.010	59.526	49,2	31.345	16,9	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY
Mala poduzeća (0-49)	783.321	30.928	36,2	21.328	1,2	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	143.144	35.127	24,0	23.870	7,9	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	143.688	62.450	51,8	32.290	21,0	Large enterprises (250 and more)
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	58.473	23.422	43,8	17.997	9,3	E WATER SUPPLY; SEWERAGE, WASTE MANAGEMENT AND REMEDIATION ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	89.695	24.317	35,0	15.195	10,2	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	51.020	23.424	44,3	17.473	11,7	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	30.826	22.174	69,0	23.010	-2,7	Large enterprises (250 and more)
F GRAĐEVINARSTVO	76.795	22.628	31,0	11.845	14,1	F CONSTRUCTION
Mala poduzeća (0-49)	64.794	21.722	34,7	11.080	16,5	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	87.575	25.876	30,7	12.679	15,1	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	90.695	17.453	21,8	12.344	5,6	Large enterprises (250 and more)
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	236.780	25.948	55,2	13.082	5,4	G WHOLESALE AND RETAIL TRADE; REPAIR OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES
Mala poduzeća (0-49)	236.500	25.902	55,2	12.562	5,7	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	269.190	28.362	53,2	14.038	5,3	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	204.617	23.625	58,1	13.614	4,9	Large enterprises (250 and more)

Tabela 2. Indikatori - Osnovni strukturno poslovni indikatori prema području djelatnosti i veličini poduzeća, 2011. (nastavak)

Table 2. Indicators - Basic structural business indicators, according to Section of activity and size of enterprise, 2011 (continued)

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Promet po zaposlenoj osobi (KM) <i>Turnover per person employed (KM)</i>	Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi (KM) <i>Value added per person employed (KM)</i>	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%) <i>Percent of value added on production value (%)</i>	Prosječni troškovi rada po zaposleniku (KM) <i>Average personnel costs per employee (KM)</i>	Bruto operativna stopa (%) <i>Gross operating rate (%)</i>	KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Sections of activity
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	65.050	23.732	44,7	16.268	11,5	H TRANSPORTATION AND STORAGE
Mala poduzeća (0-49)	122.457	28.240	32,8	11.556	13,6	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	69.849	22.996	39,8	13.830	13,1	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	23.813	20.763	71,8	20.141	2,6	Large enterprises (250 and more)
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)	34.429	14.571	45,5	11.084	10,2	I ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	34.511	12.661	45,7	10.540	6,2	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	34.235	19.106	45,1	12.373	19,7	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	Large enterprises (250 and more)
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	118.680	74.279	63,0	26.070	40,6	J INFORMATION AND COMMUNICATION
Mala poduzeća (0-49)	70.824	32.533	48,3	16.018	23,4	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	62.295	34.765	51,0	15.603	30,8	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	149.997	99.801	67,0	32.378	44,9	Large enterprises (250 and more)
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	62.278	56.756	63,1	17.549	63,0	L REAL ESTATE ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	73.279	60.707	61,9	14.504	63,1	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	31.926	45.854	67,8	25.918	62,4	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	Large enterprises (250 and more)
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	37.650	21.523	65,3	18.528	8,0	M PROFESSIONAL, SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	40.658	21.188	62,5	17.326	9,6	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	28.199	22.576	74,9	22.294	1,0	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	Large enterprises (250 and more)
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	35.106	18.790	54,3	11.548	20,7	N ADMINISTRATIVE AND SUPPORT SERVICE ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	50.093	24.165	49,3	12.044	24,2	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	26.059	16.120	62,9	11.226	18,8	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	21.327	13.195	61,1	11.119	9,7	Large enterprises (250 and more)
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	72.077	22.441	53,4	15.106	10,3	S OTHER SERVICE ACTIVITIES
Mala poduzeća (0-49)	82.780	20.773	48,1	13.306	9,1	Small enterprises (0-49)
Srednja poduzeća (50-249)	39.637	27.495	71,0	20.552	17,6	Medium enterprises (50-249)
Velika poduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	Large enterprises (250 and more)

Tabela 3. Učešće strukturno poslovnih varijabli entiteta i BD u BiH, po područjima, 2011.
Table 3. Share of structural business variables of entities and BD in BiH, according to Sections, 2011

	Broj poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet <i>Turnover</i>	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima <i>Value added at factor cost</i>	
UKUPNO OBUHVAĆENE DJELATNOSTI <i>TOTAL OF COVERED ACTIVITIES</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	66,3	66,1	67,8	69,9	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	30,4	32,2	29,7	28,8	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	3,3	1,7	2,5	1,3	<i>Brcko District</i>
Područje B: VAĐENJE RUDA I KAMENA <i>Section B: MINING AND QUARRYING</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	60,6	77,1	65,2	72,0	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	39,0	22,8	34,7	28,0	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	0,4	0,1	0,0	0,0	<i>Brcko District</i>
Područje C: PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA <i>Section C: MANUFACTURING</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	65,6	63,7	64,4	72,4	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	32,2	34,7	31,9	25,7	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	2,2	1,6	3,6	1,9	<i>Brcko District</i>
Područje D: PROIZVODNJA I OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA <i>Section D: ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	54,7	53,4	62,0	64,0	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	44,6	44,0	36,8	34,9	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	0,7	2,6	1,3	1,1	<i>Brcko District</i>
Područje E: OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA <i>Section E: WATER SUPPLY; SEWERAGE, WASTE MANAGEMENT AND REMEDIATION ACTIVITIES</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	58,2	63,7	74,1	67,8	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	38,1	35,9	25,5	31,9	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	3,7	0,4	0,4	0,3	<i>Brcko District</i>
Područje F: GRAĐEVINARSTVO <i>Section F: CONSTRUCTION</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	67,0	64,2	63,0	64,4	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	30,1	33,8	35,6	34,1	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	2,9	2,0	1,4	1,5	<i>Brcko District</i>
Područje G: TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA <i>Section G: WHOLESALE AND RETAIL TRADE; REPAIR OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	65,4	69,5	70,1	70,9	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	30,1	28,3	27,3	27,4	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	4,6	2,3	2,6	1,7	<i>Brcko District</i>

Tabela 3. Učešće strukturno poslovnih varijabli entiteta i BD u BiH, po područjima, 2011. (nastavak)
 Table 3. Share of structural business variables of entities and BD in BiH, according to Sections, 2011 (continued)

	Broj poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet <i>Turnover</i>	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima <i>Value added at factor cost</i>	
Područje H: PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE <i>Section H: TRANSPORTATION AND STORAGE</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	66,0	63,7	76,7	72,5	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	31,9	35,0	20,9	25,9	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	2,1	1,2	2,3	1,6	<i>Brcko District</i>
Područje I: DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO) <i>Section I: ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	75,6	70,2	75,6	80,0	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	22,9	29,0	23,9	19,4	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	1,5	0,8	0,5	0,6	<i>Brcko District</i>
Područje J: INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE <i>Section J: INFORMATION AND COMMUNICATION</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	70,7	69,3	65,4	66,0	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	27,2	30,1	34,5	33,9	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	2,2	0,6	0,2	0,1	<i>Brcko District</i>
Područje L: POSLOVANJE NEKRETNINAMA <i>Section L: REAL ESTATE ACTIVITIES</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	62,9	61,9	38,3	67,4	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	35,5	37,3	61,5	32,3	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	1,6	0,8	0,3	0,3	<i>Brcko District</i>
Područje M: STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI <i>Section M: PROFESSIONAL, SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	63,9	61,3	60,4	67,5	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	35,5	38,5	39,5	32,5	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	0,6	0,2	0,1	0,0	<i>Brcko District</i>
Područje N: ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI <i>Section N: ADMINISTRATIVE AND SUPPORT SERVICE ACTIVITIES</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	77,7	74,0	75,8	78,6	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	20,5	23,9	21,7	20,0	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	1,8	2,1	2,5	1,3	<i>Brcko District</i>
Područje S: OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI <i>Section S: OTHER SERVICE ACTIVITIES</i>					
Bosna i Hercegovina	100	100	100	100	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	80,2	74,2	82,8	84,3	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	17,8	25,2	17,0	15,5	<i>Republika Srpska</i>
Brčko Distrikt	2,0	0,6	0,2	0,2	<i>Brcko District</i>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika strukturnih poslovnih istraživanja predstavlja opći okvir za prikupljanje podataka svih aktivnih jedinica tržišnih proizvođača (poduzeća i poduzetnika). Na osnovu podataka strukturnih poslovnih istraživanja vrši se obračun varijabli i indikatora po područjima i oblastima djelatnosti, kao i po klasama zaposlenih, koji su potrebni za analizu strukture djelatnosti poslovnih subjekata, strukture inputa i outputa proizvodnog procesa, konkurentnosti i drugih vrsta analize.

Pravna osnova

Pravna osnova za provođenje strukturnih poslovnih istraživanja su Petogodišnji program statističkih aktivnosti Bosne i Hercegovine, Godišnji plan rada Agencije za statistiku koji se donose na osnovu Zakona o statistici u BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 26/04 i 42/04), zakona o statistici entitetskih zavoda, njihovih planova i programa. U Europskoj zajednici strukturne poslovne statistike regulirane su osnovnom EU Uredbom Br. 295/08 i Uredbama za implementaciju Br. 250/2009, 251/2009 and 275/2010.

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja o strukturnim statistikama poduzeća jest praćenje poslovanja tržišnih proizvođača i osiguravanje podataka u potpunosti sukladnih s europskim standardima. Podaci prikupljeni istraživanjima strukturnih poslovnih statistika koriste se za analizu strukture poslovnih subjekata po djelatnostima (vrijednost proizvodnje, dodana vrijednost, zaposlenost itd.), analizu faktora korištenih u procesu proizvodnje (broj zaposlenih, sredstva zaposlenih, investicije itd.), analizu nacionalnog i regionalnog razvitka. Također, podaci strukturnih poslovnih statistika predstavljaju značajne inpute za procjene nacionalnih računa i obračun pondera za izračun indeksa u kratkoročnim statistikama.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci za kompilaciju SPS varijabli i indikatora su prikupljeni statističkim istraživanjem „Godišnje strukturno poslovno statističko istraživanje za poduzeća“. Korištena je kombinirana metoda uzorka i punog obuhvata. Metoda punog obuhvata korištena je za poduzeća sa 20 i više zaposlenih, a metoda uzorka za poduzeća sa manje od 20 zaposlenih.

Jedinice promatranja

Nekoliko različitih vrsta statističkih jedinica koristi se za provođenje SPS istraživanja. Najveći broj SPS podataka odnosi se na „poduzeće“ kao statističku jedinicu. Za izračun regionalnih podataka koristi se lokalna jedinica, a za izračun čiste djelatnosti jedinica po vrsti djelatnosti.

Podaci objavljeni u ovom priopćenju se odnose na poduzeće kao jedinicu promatranja.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćena aktivna poduzeća iz Statističkog poslovnog registra (SPR) koji vodi i održava Agencija za statistiku BiH u suradnji sa Federalnim zavodom za statistiku FBiH, Republičkim zavodom za statistiku RS-a i podružnicom Agencije za statistiku BiH u Brčko Distriktu.

U ovom priopćenju obuhvaćena su aktivna poduzeća koja su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u slijedeća područja djelatnosti: B – Vađenje ruda i kamena, C – Prerađivačka industrija, D – Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša, F – Građevinarstvo, G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, H – Prijevoz i skladištenje, I – Djelatnosti pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrane (Hotelijerstvo i Ugostiteljstvo), J – Informacije i komunikacije (oblasti 59, 60, 61 i grane

NOTES ON METHODOLOGY

Structural Business Statistics survey represent a general framework for data collection of all active units of market producers (enterprises and entrepreneurs). Structural business survey data are used for the calculation of variables and indicators by Sections and Divisions of activities, and by classes of persons employed that are needed for analysis the structure of activities business units, the structure of inputs and outputs of production process, the competitiveness and other types of analysis.

Legal basis

The legal basis for the implementation of Structural Business surveys are Five-year statistical programme of Bosnia and Herzegovina, Annual statistical plan of the Agency for Statistics which are adopted based on Law on Statistics of BiH ("Official Gazette" No. 26/04 and 42/04), laws on Statistics of the entities Institutes, their plans and programs. In the European Community, structural business statistics are defined by the EU Regulation No 295/08 and implementing Regulations No 250/2009, 251/2009 and 275/2010.

The aim of survey

The aim of survey on Structural Business Statistics is monitoring of business market units and providing comparable data in accordance with European SBS standards. Data collected through Structural Business surveys are used for analysis of the structure of business entities by activities (production value, value-added, employment etc.), analysis of factors used in the production process (number of persons employed, compensation of employees, investments etc.), analysis of national and regional development. In addition, Structural Business Statistics data are used also as input for national accounts estimates and for weights which are used for calculation of the index in short-term statistics.

Source and methods of data collection

Data for the compilation of SBS variables and indicators are collected by statistical survey "Annual structural business statistical survey for the enterprises." It was used the combined method of sample and full coverage. The method full coverage was used for enterprises with 20 or more persons employed, and the sample method for enterprises with less than 20 persons employed.

Observation units

Several statistical units are used for the compilation of SBS survey. Most data refer to the „enterprise“ as a statistical unit. For the calculation of regional data is used local unit, and for the calculation of activity is used kind of activity unit.

Data published in this first release refer to the enterprise as a observation unit.

Coverage

The survey covered active enterprises from Statistical Business Register (SBR) which kept and maintained by the Agency for Statistics of BiH in cooperation with Institute for Statistics of Federation of BiH, Institute for Statistics of RS and Branch Office of Agency for Statistics BiH in Brcko District.

This first release covered active enterprises, which are classified by main activity in the following Sections: B- Mining and Quarrying, C – Manufacturing, D - Electricity, gas, steam and air conditioning supply, E - Water supply; sewerage, waste management and remediation activities, F – Construction, G - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, H - Transportation and storage, I - Accommodation and food service activities, J – Information and communication (divisions 59, 60, 61 and groups 63.1 and 58.1), L – Real estate activities, M – Professional, scientific and technical activities (divisions 72, 74 and 75), N – Administrative

63.1 i 58.1), L – Poslovanje nekretninama, M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (oblasti 72, 74 i 75) N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (oblasti 77, 79, 80, 81 i 82) i S – Ostale uslužne djelatnosti (oblasti 95 i 96).

Obuhvaćene djelatnosti predstavljaju oko 90% populacije poduzeća poslovne ekonomije. Poduzetnici nisu obuhvaćeni. Proširenje obuhvata istraživanja na potpunu poslovnu ekonomiju odvijati će se postupno do potpune implementacije EU Uredbe.

Klasifikacije

Za provođenje istraživanja strukturnih poslovnih statistika korištena je Klasifikaciji djelatnosti - KD BiH 2010 (EU NACE-Rev 2), prema kojoj se i objavljuju podaci u ovom priopćenju.

Određeni SPS pokazatelji prikazuju se i po grupama proizvoda na bazi KPPD BiH 2010 (EU CPA 2008).

U okviru SPS istraživanja podaci se prikupljaju i obrađuju isprekidano po regijama. Kako u BiH-i još nije uvedena klasifikacija regija u skladu sa EU NUTS 2007 klasifikacijom, podaci se prikazuju samo prema administrativnoj podjeli, tj. za BiH, entitete i Distrikt Brčko.

Definicije varijabli

Broj poduzeća

Broj poduzeća obuhvaća sva poduzeća koja se bave tržišnom proizvodnjom i koja su registrirana u poslovnom registru u populaciju koja je predmet promatranja. Ovaj broj se korigira za greške, posebno greške okvira uzorka. Uključuju se samo aktivne jedinice, poduzeća koja su ostvarila promet ili imaju zaposlene u bilo kom vremenskom periodu tijekom referentne godine. Isključuju se sve privremeno neaktivne (uspavane) ili stvarno neaktivne jedinice.

Broj zaposlenih osoba

Broj zaposlenih osoba definira se kao ukupan broj osoba koje rade u jedinici promatranja (uključujući vlasnike koji rade, partnere koji redovno rade u jedinici, i neplaćene članove obitelji koji redovno rade u jedinici), kao i osobe koje rade izvan jedinice kojoj pripadaju i koja ih plaća (npr. trgovački predstavnici, dostavljači, timovi za popravke i održavanje). Podatak uključuje osoblje odsutno kraće vremensko razdoblje (npr. bolovanje, plaćeno odsustvo ili izvanredno odsustvo), i također osoblje u štrajku, ali ne osoblje odsutno na neodređeni period. Također se uključuju radnici sa skraćenim radnim vremenom koji se takvim smatraju u skladu sa zakonom i koji su na platnom spisku, kao i sezonski radnici, pripravnici i radnici koji rade kod kuće, a na platnom su spisku jedinice promatranja. Kategorija neplaćeni članovi obitelji odnosi se na osobe koje žive sa vlasnikom jedinice promatranja i rade regularno za tu jedinicu, ali nemaju ugovor o usluzi i ne primaju fiksni iznos plaće za rad koji obavljaju. Broj zaposlenih osoba isključuje radnu snagu angažiranu putem agencija za zapošljavanje ili posredovanje u zapošljavanju.

Broj zaposlenika

Broj zaposlenika uključuje osobe koje rade za poslodavca i koje imaju ugovor o zaposlenju i primaju naknadu u formi plaće, naknade, honorara, nagrada, plaćanja po komadu ili plaću u naturi. Ova kategorija uključuje radnike sa skraćenim radnim vremenom, sezonske radnike, osobe u štrajku ili na kratkoročnom odsustvu, ali isključuje osobe na dugoročnom odsustvu. Broj zaposlenika ne uključuje volontere.

Promet

Promet obuhvaća obračunate prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga od strane izvještajne jedinice trećim stranama tijekom referentnog perioda, bez odbitnog PDV-a. Isključeni su financijski i izvanredni prihodi.

and support service activities (divisions 77, 79, 80, 81 and 82) and S – Other service activities (divisions 95 and 96).

Covered activities represent about 90% of the population enterprises in business economy. Entrepreneurs are not covered. Expanding of survey to full coverage of business economy will take place gradually until full implementation of the EU Regulation.

Classifications

Classification of Economic Activities – KD BiH 2010 was used for conducting Structural Business Statistics survey (which is in line with the EU NACE Rev. 2), according to which the data are published in this first release.

Certain SPS parameters are shown also by groups of products based on KPPD BH 2010 (EU CPA 2008).

In the framework of SBS data broken down by regions is collected. As in BiH has not yet introduced the classification of regions according to EU NUTS classification 2007, data are shown only by administrative breakdown, ie. for BiH, entities and District Brčko.

Definitions of variables

Number of enterprises

Number of enterprises includes all enterprises engaged in market production and are registered in the Statistical business register in the population that is the subject of observation, corrected for errors, in particular frame errors. Only active units which either had turnover or employment at any time during the reference period should be included. Dormant (temporarily inactive) and inactive units are excluded.

Number of persons employed

The number of persons employed is defined as the total number of persons who work in the observation unit (including working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers working regularly in the unit), as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it (e.g. sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams). It includes persons absent for a short period (e.g. sick leave, paid leave or special leave), and also those on strike, but not those absent for an indefinite period. It also includes part-time workers who are regarded as such under the laws and who are on the pay-roll, as well as seasonal workers, apprentices and home workers on the pay-roll.

Unpaid family workers refer to persons who live with the proprietor of the unit and work regularly for the unit, but do not have a contract of service and do not receive a fixed sum for the work they perform. The number of persons employed excludes manpower supplied to the unit by other enterprises.

Number of employees

The number of employees is defined as those persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind.

The number of employees includes part-time workers, seasonal workers, and persons on strike or on short-term leave, but excludes those persons on long-term leave. The number of employees does not include voluntary workers.

Turnover

Turnover comprises revenues calculated from sales of products, goods and services by the reporting unit to third parties during the reference period, excluding deductible VAT. Financial and extraordinary revenues are excluded.

Dodana vrijednost po faktorskim troškovima

Dodana vrijednost po faktorskim troškovima je bruto dohodak iz poslovnih aktivnosti nakon njegovog prilagođavanja za operativne subvencije i neizravne poreze. Dodana vrijednost prema faktorskim troškovima se izračunava iz ostvarenog prometa, plus kapitalizirana proizvodnja, plus drugi operativni prihodi (uključujući operativne subvencije), plus ili minus promjene na zalihama, minus nabavka dobara i usluga, minus drugi porezi na proizvode koji su vezani za promet ali nisu odbitni, minus carine i porezi vezani za proizvodnju. Carine i porezi vezani za proizvodnju su obvezna, nepovratna plaćanja, u kešu ili naturi koji su nametnuti od strane vlade, u vezi sa proizvodnjom i uvozom dobara i usluga, zapošljavanjem radne snage, vlasništvom ili uporabom zemljišta, zgrada ili druge imovine korištenih u procesu proizvodnje, neovisno od količine ili vrijednosti proizvedenih ili prodatih dobara i usluga.

Troškovi zaposlenika

Troškovi zaposlenika su ukupne nadoknade, u kešu ili naturi, plaćene od strane poslodavca zaposleniku (redovitim ili privremenim zaposlenicima, kao i radnicima koji rade kod kuće) u zamjenu za izvršeni rad tijekom referentnog razdoblja. Troškovi zaposlenika, također uključuju poreze i doprinose za socijalno osiguranje zadržane od strane jedinice, kao i obvezne i dobrovoljne doprinose na teret poslodavca. Uključene su nagrade, dopunske nagrade, trinaeste plaće (i slične dopunske nagrade), kao i plaćanja izvršena zaposlenicima u vezi sa otpuštanjem, smještajem, prijevozom, troškovima života i obiteljskim dodacima, provizijama, naknadama za dežure, prekovremenim i noćnim radom itd. Plaćanja za agencijske radnike nisu uključena u troškove zaposlenika.

Definicije indikatora

Ovi indikatori se računaju na osnovu izračunatih vrijednosti varijabli.

Promet po zaposlenoj osobi

Promet po zaposlenoj osobi dobija se dijeljenjem ukupno ostvarenog prometa sa ukupnim brojem zaposlenih osoba. Ovaj indikator izražava prodajnu sposobnost poslovnog subjekta određene djelatnosti.

Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi

Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi dobija se dijeljenjem ukupne dodane vrijednosti sa ukupnim brojem zaposlenih osoba. Ovaj indikator se koristi za mjerenje produktivnosti rada.

Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje

Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje dobija se dijeljenjem ukupne dodane vrijednosti sa ukupnom vrijednosti proizvodnje.

Prosječni troškovi rada po zaposleniku

Prosječni troškovi rada po zaposleniku dobijaju se dijeljenjem ukupnih troškova rada sa ukupnim brojem zaposlenika. Ovaj indikator prikazuje prosječne troškove zaposlenika u nekoj djelatnosti.

Bruto operativna stopa – profitabilnost

Bruto operativna stopa - profitabilnost predstavlja procentualno učešće bruto poslovnog viška u prometu.

Value added at factor costs

Value added at factor cost is the gross income from operating activities after adjusting for operating subsidies and indirect taxes. It can be calculated from turnover, plus capitalised production, plus other operating income (including operating subsidies), plus or minus the changes in stocks, minus the purchases of goods and services, minus other taxes on products which are linked to turnover but not deductible, minus the duties and taxes linked to production. The duties and taxes linked to production are compulsory, unrequited payments, in cash or in kind which are levied by general government in respect of the production and importation of goods and services, the employment of labour, the ownership or use of land, buildings or other assets used in production irrespective of the quantity or the value of goods and services produced or sold.

Personnel costs

Personnel costs are defined as the total remuneration, in cash or in kind, payable by an employer to an employee (regular and temporary employees as well as home workers) in return for work done during the reference period. Personnel costs also include taxes and employees' social security contributions retained by the unit as well as the employer's compulsory and voluntary social contributions. Included are all gratuities, workplace and performance bonuses, ex gratia payments, thirteenth month pay (and similar fixed bonuses), payments made to employees in consideration of dismissal, lodging, transport, cost of living and family allowances, commissions, attendance fees, over-time, night work etc. Payments for agency workers are not included in personnel costs.

Definitions of indicators

These indicators are calculated based on the calculated values of the variables.

Turnover per person employed

Turnover per person employed is obtained by dividing the total turnover with a total number of persons employed. This indicator expresses the ability of selling of business unit of specific activity.

Value added per person employed

Value added per person employed is obtained by dividing the total value added with a total number of persons employed. This indicator is used to measure productivity.

Percent of value added in production value

Percent of value added in production value is obtained by dividing the total value added with the total production value.

Average personnel costs per employee

Average personnel costs per employee is obtained by dividing the total personnel costs with number of employees. This indicator shows the average costs of employees in certain activity.

Gross operating rate – profitability

Gross operating rate - profitability represents the percentage of gross operating surplus in turnover.

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 220 626 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronička pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara: Zdenko Milinović, ravnatelj
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Priopćenje priredili:
Prepared by: Tima Karačić, Mia Šimović, Bojana Cicović, Jasna Hadžić i Alen Mrgud

Lektor: Amra Kapetanović
Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Periodika izlaženja: godišnje
Periodicity: annually
Naklada: 150 primjeraka
150 copies printed

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
